

Høring – Forslag til endringer i opplæringslov og privatskolelov – Spesialundervisning og psykososialt miljø.

Vi opplever at de fleste forslagene i denne høringen i realitetene formaliserer og forsterker en allerede gjeldende praksis. På bakgrunn av dette har Lier kommune valgt å behandle denne høringen administrativt. Innholdet i høringssvaret vil bli behandlet politisk som melding i tjenesteutvalget. Skolene i kommunen har hatt anledning til å uttale seg. Vi kommenterer hovedpunktene svært kortfattet.

2. **Plikt til å vurdere utbytte av opplæringen før vedtak om spesialundervisning** s. 4 – 11.

Skolen skal ha vurdert og eventuelt prøvd ut tiltak innfor det ordinære opplæringstilbudet med sikte på å gi eleven tilfredsstillende utbytte før det blir gjort sakkunnig vurdering.

Kommentarer:

Dette forslaget om tillegg i loven underbygger og forsterker utviklingen mot en ønsket praksis. Det jobbes systematisk i Lier kommune for å utvikle en praksis der flest mulig elever skal få hjelp så tidlig som mulig og med så lav terskel som mulig. At skolene og lærerne gjennom lovverket har en forpliktelse til å prøve ut mest mulig tiltak før en vurderer det som nødvendig å fatte et enkeltvedtak om spesialundervisning, anser en som skoleeier er riktig og nødvendig for å nå målsettingen om å få ned andelen av elever som har enkeltvedtak.

Vi tolker også at kravet om dokumentasjon for hva som er gjort av utprøving før en vurderer nødvendigheten av vedtak om spesialundervisning forsterkes gjennom denne endringen. Dette vurderer vi som positivt og nødvendig og har allerede innarbeidet en slik praksis.

3. **Halvårsrapport om spesialundervisning omgjøres til årlig rapport** s. 12 – 14.

§5.5 andre ledd:

Skolen skal ein gong i året utarbeide skriftlig oversikt over den opplæringa eleven har fått og ei vurdering av utviklinga til eleven.

Kommentarer:

Med bakgrunn i at vi tolker forskrift om elevvurdering som svært tydelig i kravet om dokumentasjon av den ordinære elevvurderingen, for alle elever, anser vi denne endringen som en naturlig konsekvens. Vår erfaring er dessuten at de elevene som har svært omfattende individuelle opplæringsplaner og enkeltvedtak, har en så langsom progresjon at rapportering hvert halvår har lett for å gjenta seg selv.

Vi opplever at dette endringsforslaget kan bidra til å ta vekk en av «tidstyvene» og tilløp til dobbeltarbeid i lærernes hverdag.

4. **Samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan – IP** s.14 – 19.

§ 15-5 *Plikt til å delta i arbeidet med individuell plan.*

Skolen skal, når det er nødvendig for å ivareta elevens behov for et helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset tjenestetilbud, delta i samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan hjemlet etter annen lov og forskrift.

Kommentarer:

I og med at skolen indirekte gjennom andre lovverk har en plikt til å samarbeide med øvrige tjenester om utviklingen av individuelle planer tolker vi denne endringen som en endring som slår fast det som er gjeldende praksis. Forslaget tydeliggjør, etter vår oppfatning, skolens selvstendige ansvar for å bidra og samarbeide i forbindelse med arbeidet med individuelle planer. Vi støtter også at dette ikke innebærer at det er skolen som skal ha ansvaret for å utarbeide en individuell plan, og at skolens plikt til å samarbeide avgrenses i forhold til relevante aktiviteter som vanligvis foregår i skolen.

**5. Erstatningsbestemmelse med delt bevisbyrde i opplæringslovens kap. 9A
s. 19 – 33.**

Erstatningsansvar:

I saker om psykososialt skolemiljø kan skoleeier stilles til ansvar på samme måten som i et arbeidsgiver/arbeidstakerforhold – jfr. Skadeerstatningsloven §2.

Delt bevisbyrde:

Skadelidte – skade har skjedd

Skoleeier – bevise at § 9 a er oppfylt.

Kommentarer:

Dette forslaget til endring tydeliggjør, etter vår oppfatning, skoleeiers ansvar for å oppfylle den enkeltes rett til «*eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.*» Gitt at jobben er gjort og systemet er på plass på den enkelte skole ser ikke vi at disse endringene vil medføre store administrative eller økonomiske konsekvenser. Kravet om dokumentasjon oppfattes til allerede å ligge der.

Som det pekes på i høringsdokumentet ser vi også at denne lovformuleringen kan gi mulighet for grunnløse beskyldninger om regelbrudd som det kan være vanskelig å forsvare seg mot. Vi er imidlertid enig i vurderingene om at hensynet til elevene bør komme foran, og at det dreier seg om å ha gode rutiner for dokumentasjon i alle saker som dreier seg om § 9a.

**6. Økt foreldelsesfrist for straffesaker i opplæringsloven kap. 9A
s. 34 – 40.**

Foreldelsesfristen for brudd på bestemmelsene i § 9-a vedr. psykososialt miljø, foreslås økt fra 2 til 5 år.

Kommentarer:

Det er også vår erfaring at kunnskap om regelbrudd og konsekvenser ofte kommer frem etter noe tid og ser derfor at det kan være behov for å øke foreldelsesfristen slik det er foreslått. Etter vår vurdering bidrar straffebestemmelsene til å understreke alvorligheten i saker som omhandler §9-a, noe som igjen kan bidra til økt oppmerksomhet, også på skolenivå.

7. Hjemmel for kommunene til å vedta forskrift om felles kommunale skolekretser
s. 40 – 50.

Kommuner kan gjennom samarbeidsavtale vedta felles skolekretsgrenser – nærskolen kan da være den nærmeste skolen uavhengig av kommunegrense.

Det er opptil kommunene å komme frem til rammene for en eventuell samarbeidsavtale

Kommentarer:

Denne endringen bidrar til å gi kommuner økte muligheter til, gjennom samarbeide, å gi elever tilbud om skolegang i nærskolen, uavhengig av kommunegrensene. Først og fremst på grunn av finansiering av skyss.

På bakgrunn av dette støttes forslaget om endring.

8. Bestemmelse om personale i skolen som ikke er ansatt i undervisningsstilling og som skal hjelpe til i opplæringen
s. 51 – 56.

Personale som ikke er ansatt i undervisningsstilling kan under veiledning hjelpe til med opplæringen, også uten at lærer/pedagog er til stede hele tida. Skal imidlertid ikke ha ansvaret for opplæringen.

Kommentarer:

Dette forslaget til endring underbygger gjeldende praksis og avklarer grenseoppgangen i forhold til hvordan slikt personell kan brukes i skolen. Det kan bidra til å tydeliggjøre skoleledelsens handlingsrom i forhold til hvordan en kan disponere denne type personell der det er behov.